

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr.45/20

mun. Chișinău

15 februarie 2022

Inspector de integritate superior al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Victor Rența, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința **dlui Dumitru Tiron**, născut la [REDACTED], IDNP [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], consilier în Consiliul local Vișniovca raionul Cantemir, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 27 septembrie 2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 9119 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Dumitru Tiron, consilier în Consiliul local Vișniovca raionul Cantemir (*în continuare - consilier*).

La 04 octombrie 2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Dumitru Tiron, în calitate de membru al Comisiei pentru situații excepționale locale, a semnat actele de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, pentru Cooperativa Agricolă de Producție „Tismicub” (în continuare CAP „Tismicub”) (IDNO 1005603008030), conducător și fondator – Dumitru Tiron), în baza cărora, producătorul agricol a beneficiat de compensații în sumă de 354 000 lei (HG nr. 582/2020), 38 580 lei (HG nr. 846/2020), precum și de ajutor umanitar în cantitate de 5 016,6 litri de motorină (HG nr. 27/2021).

Conform art. 37 alin. (4) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *prevederile art. 30, 31, 32, ale art. 33 alin. (6)–(8), (12) și (13), ale art. 35 și 36 se aplică în modul corespunzător.*

La 07 octombrie 2021, conform procesului verbal de inițiere a controlului nr. 975/20, în temeiul prevederilor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dlui Dumitru Tiron, consilier, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-20/5838 din 12.10.2021, dl Dumitru Tiron a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de

interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția în vigoare la momentul inițierii controlului).

Conform răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la 25.10.2021 cu nr. 10148 (solicitarea de informații a inspectorului de integritate nr.04-20/5861 din 12.10.2021), s-a constatat că dl Dumitru Tiron deține mandatul de consilier în Consiliul comunal Vișniovca, raionul Cantemir, fiind ales la alegerile locale generale din 20.10.2019, iar mandatele i-au fost validate prin hotărârile Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 29.10.2019, dosar nr.3-139/2019.

Conform art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Dumitru Tiron, deținând mandatul de consilier, *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale.*

Urmare solicitărilor de informații și documente necesare desfășurării controlului de la Primăria s. Vișniovca rl Cantemir, prin scrisoarea nr.04-20/5837 din 12.10.2021 și potrivit răspunsului și materialelor anexate, recepționate și înregistrate în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 10447 din 02.11.2021, potrivit căruia am stabilit următoarele, conform Deciziei nr.04/10 din 24.06.2016, cu privire la constituirea comisiei extraordinare pentru situații excepționale, la pct.1 al dispozitivului Dispoziției menționate supra, membru al comisiei este desemnat Dumitru Tiron, consilier.

Conform solicitării de informații, nr.04-20/5864 din 12.10.2021, de la Agenția de Investiții și Plăți în Agricultură și conform răspunsului înregistrat în cadrul Autorității nr.10547 din 05.11.2021, am stabilit că dl Dumitru Tiron în calitate membru al comisiei a semnat acte administrative în privința agentului economic CAP „Tismicub” și anume, conform dosarelor *cod: SF/2009CT1616 acordarea compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale și dosarul cod: SF/2009CT1256 compensații pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020, Actul de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale din 12.06.2020 și Actul de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale din 18.05.2020.*

În aceeași ordine de idei, Agenția de Investiții și Plăți în Agricultură, conform ordinului de plată nr.7223 din 16.09.2020, nr.11232 din 24.12.2020 și nr.7912 din 25.09.2020, a transferat în contul CAP „Tismicub” suma totală de 392 580 lei.

Conform răspunsului Agenției Servicii Publice înregistrat în cadrul Autorității cu nr.10403 din 01.11.2021 (solicitare de informație nr.04-20/5836 din 12.10.2021), am stabilit următoarele, potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice CAP „Tismicub” figurează înregistrată din data de 27.12.2005, IDNO: 1005603008030, sediul: [REDACTAT]; administrator: Dumitru Tiron.

La data de 19.11.2021 prin scrisoarea nr.04-20/6840, recepționată la 25.11.2021 (aviz de recepție DS8005839259AS) dlui Dumitru Tiron i s-a solicitat, conform art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în termen de 15 zile de la recepționare, să expedieze în adresa Autorității, pe suport de hârtie sau în format electronic, explicațiile de rigoare pe marginea semnării Actul de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale din 12.06.2020 și Actul de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale din 18.05.2020, în privința CAP „Tismicub”. Prin urmare, țin să menționez, că dl Dumitru Tiron, pe marginea celor menționate supra, nu a prezentat explicații.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce

influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Dumitru Tiron deținând mandatul de consilier, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana subiectului controlului, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor eligibile, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau

destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că dl Dumitru Tiron deținând mandatul de primar, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin încheierea directă sau prin intermediul unei terțe persoane a actelor juridice, în care are interese personale, după cum urmează:

- Actul de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale din 12.06.2020,

- Actul de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale din 18.05.2020.

Potrivit art. 5 alin. (2) lit. c¹ din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de, stabilire, prin act de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Se atrage atenția supra faptului că la data de 29.10.2021 au fost operate și publicate în Monitorul Oficial nr. 264-265 modificări în Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, însă, în partea ce ține de procedurile aflate pe rol, acestea urmează a fi definitive prin prisma procedurilor existente la momentul inițierii acestora, cu considerarea prevederilor noii din Lege în partea ce ține de sancțiunile aplicate.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care se stabilește că persoana supuse controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal sau decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași Lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorului de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale, sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarat și aplică pentru această interdicție a ocupării o funcției publice sau de demnitate publică.

De asemenea, potrivit art. 39 alin. (2) Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate decide dacă dispunele menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natură abaterii, de număr și

durata abaterilor, de comitetă unor abateri similare anterior, de prejudiciu adus interesului public și de funcție publică deținută.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate subliniază că dl Dumitru Tiron deținând mandatul de consilier a admis conflicte de interese prin ce a adus prejudiciu interesului public. Totodată, potrivit art. 10 alin. (1) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local, alesul local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației.

Ținând cont de cele menționate în prezentul act, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 12,14,15 și 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 5 alin. (2), lit. c¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că **dl Dumitru Tiron**, exercitând mandatul de consilier în Consiliul local Vișniovca raionul Cantemir, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre situațiile de conflict de interese real în care s-a aflat și respectiv prin încheierea directă a actelor juridice, în care are interese personale.
2. Se sesizează instanța de judecată competentă, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a mandatului de consilier al dlui Dumitru Tiron.
3. Se decede, dl Dumitru Tiron, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie dl Dumitru Tiron în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
5. Se aduce la cunoștința dlui Dumitru Tiron actul de constatare și se informează despre dreptul de al contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Victor RENȚA